

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art 46 RvO VVD_Verkabeling hoogspanning

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 9-11-2021

Notanummer : 2021-227

Datum : 9-11-2021

Programma : 04a-Milieu en Duurzaamheid

Portefeuillehouder : Wethouder Verhaar,

Bijlage(n) : Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO.docx,Bijlage 1.pdf,Bijlage 2.pdf,Verkabelen hoogspanning Schriftelijke vragen VVD.pdf

Parafering

04-11-2021: Wethouder05-11-2021: Programmamanager milieu en duurzaamheid

Agendering

Definitieve akkoord

B & W d.d.: 9-11-2021

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de VVD-fractie vast te stellen
2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Per brief van 28 oktober 2021 heeft Bas Donkers van de fractie van de VVD uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over de verkabeling hoogspanningslijnen. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Schriftelijke vragen (artikel 46 RVO)

Betreft: Verkabeling hoogspanning

Deventer, 28 oktober 2021

Geacht college,

Naar aanleiding van een aangenomen motie¹ heeft het college een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren door TenneT naar de mogelijkheden voor verkabeling van hoogspanningslijnen in onze gemeente. Wij hebben de stukken met belangstelling gelezen. Naar aanleiding van de studie zijn wij en andere fracties benaderd door een groep inwoners die met suggesties voor aanvullende financiële kansen en mogelijkheden zijn gekomen die ontstaan door verkabeling. Die kansen worden toegelicht in twee documenten die ik in overleg met de inwoners heb toegevoegd als bijlage. De VVD is blij met deze suggesties omdat ze de financiële haalbaarheid van het project mogelijk vergroten.

Wij willen serieus kijken naar de suggesties van de inwoners. Daarom hebben wij de volgende vragen:

1. Zijn de financiële mogelijkheden die door de werkgroep worden geschetst (zie bijlage 1) in de ogen van het college haalbaar? Dan gaat het om de verkoop van de kavels aan de Jasperskamp en Eikendal en de verkoop van snippergroen.
2. In de Routekaart Diepenveen² wordt gesproken over de kansen die ontstaan voor woningbouw bij verkabeling. Het college schat in dat er 25 tot 50 woningen kunnen worden gebouwd. Welke financiële opbrengsten verwacht het college bij het eventueel realiseren van woningbouw?
3. De werkgroep doet de aanname dat meer woningen kunnen worden gebouwd in de potentiële woningbouwlocaties³ als de hoogspanning wordt verkabeld. De invloedssfeer van het hoogspanningstracé is op dit moment 75 meter aan elke zijde. Dit wordt bij verkabeling 6 meter aan elke zijde, gerekend van het hart van de twee kabels waardoor meer ruimte ontstaat voor woningbouw (zie bijlage 2). Gaat het college mee in deze aanname?
4. Kan het college aangeven of er nog andere financiële kansen of mogelijkheden ontstaan door verkabeling?

Voor de VVD is de beantwoording van deze vragen belangrijk om een afweging te maken of vervolgonderzoek wenselijk is. Daarom verzoek ik u vriendelijk om deze vragen vóór de behandeling van de begroting op 10 november te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Bas Donkers

¹ <https://deventer.raadsinformatie.nl/document/9399355/1/2020-11-11%20Motie%204%202%20GL%20-%20Verkabeling%20hoogspanningsleidingen%20in%20Deventer%20AANGENOMEN>

² <https://www.deventer.nl/wonen/woningbouwplannen-op-maat-in-deventer-stad-en-dorpen-1/routekaart-diepenveen/routekaart-diepenveen-wv-2021.pdf>

³ Zie kaart pagina 5 routekaart Diepenveen

Onder hoogspanning Deventer & Diepenveen

Haalbaarheidsstudie Gemeente Deventer

De gemeente Raalte schrijft in het Collegevoorstel het volgende : “geruime tijd is de Gemeente Raalte met Tennet in gesprek om het huidige bovengrondse hoogspanningstracé ondergronds te brengen. Met hulp van een financiële regeling van het rijk en een bijdrage van de provincie zijn hier nu **gunstige voorwaarden** voor aanwezig. Het ondergronds brengen **neemt maatschappelijke onrust weg** en **vergroot de kwaliteit van de leefomgeving**.

Op basis van deze uitgangspunten hebben de bewoners in Deventer en Diepenveen zich verenigd in de werkgroep [onderhoogspanning](#) ook een onderzoek uitgevoerd. Naast het ophalen van handtekeningen en het meedenken is deze werkgroep al sinds 2015 actief bezig met onderzoek. Daarnaast kijkt de werkgroep ook naar de financiële haalbaarheid voor de Gemeente.

In het verslag Nota voor burgemeester en Wethouder (Datum 25-03-2019)

Gezondheid

Uit internationaal onderzoek komen aanwijzingen naar voren dat er gezondheidseffecten optreden in de nabijheid van hoogspanningstracés. Dit is een zorgpunt voor de inwoners. Daarnaast adviseert het Ministerie - in het kader van het voorzorgbeleid 2005 – om in de directe nabijheid van hoogspanningsmasten geen nieuwe woningen toe te staan.

Versterking ruimtelijke kwaliteit Het ondergronds brengen van de hoogspanningskabels biedt mogelijkheden om het vrijkomende gebied te herinrichten met andere functies, zoals recreatieve voorzieningen, natuurontwikkeling, energielandschappen, klimaatzones enz.

In het huidig onderzoek van Tennet uitgevoerd door Movares is er volgens de werkgroep niet genoeg gekeken naar de financiële kansen en mogelijkheden. Daarom heeft de werkgroep zelf de mogelijkheden geanalyseerd. Op basis van een aantal uitgangspunten en aannames zoals ook Movares en Tennet die opnemen zijn de koppelkansen en mogelijkheden onderzocht.

Uitgangspunten						
		Aantal woningen	Percentage woningen waar verkoop snippergroen mogelijk is	m2 per woning	Prijs per m2	Opbrengsten
Grondprijzenbrief	Snippergroen	365	20%	50	€140,-	€ 511.000
		Aantal woningen	Gemiddelde m2			
Woningen	Verkoopkavels o.a. Eikendal, Jasperskamp 1 & 5	4	800		€390,-	€ 1.248.000
		Waarde stijging door verdwijnen masten gem per woning	Aantal woningen		Bedrag WOZ-stijging	In 30 jaar
WOZ		€ 50.000	365		€45,-	€ 492.750,00
Totaal raming opbrengsten						€ 2.251.750

Overige Kansen :

- Verhuur moestuin
- Realisatie / verbeteren groenvoorziening (o.a. Heemtuin)
- Realisatie fietspaden en wandelpaden
- Mogelijkheid zonnepark
- Sport en spel, mountainbike route
- Wateropvang
- Combi ontwikkeling Morris terrein
- Trace oude spoorlijn (cultuur historie)
- Etc...

Minister Wiebes heeft in oktober 2019 Minister Wiebes een brief naar de Tweede Kamer gestuurd dat overal in Nederland de overheden de **bescherming van de burgers naar alle redelijkheid en proportionaliteit centraal moeten stellen**. Bovengrondse kabels in bevolkingskernen moeten verdwijnen, maar ook ondergronds moet het voorzorgprincipe in acht worden genomen. **Gezondheid, veiligheid, omgeving, maatschappelijke onrust bij hoogspanningslijnen zijn belangrijke factoren** die, in combinatie met koppelkansen van bijvoorbeeld de Omgevingswet van provincies en gemeenten tot maatregelen moeten leiden om de inwoners te beschermen tegen de vermeende risico's van hoogspanningslijnen en van klimaatinvloeden.

Unieke kans dat de gemeente Deventer 'maar' 10 % van de totale verkabelingskosten hoeft te dragen. Deze regeling van de wet VET is eindig en dit is een unieke kans om dit voor de inwoners van Deventer te bewerkstelligen

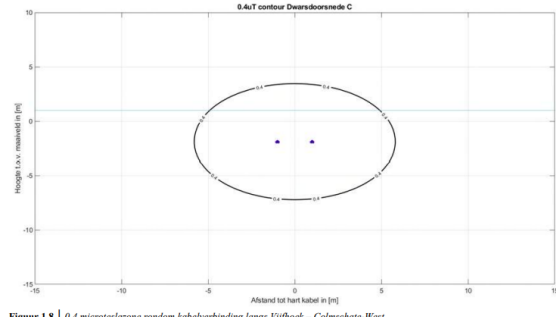
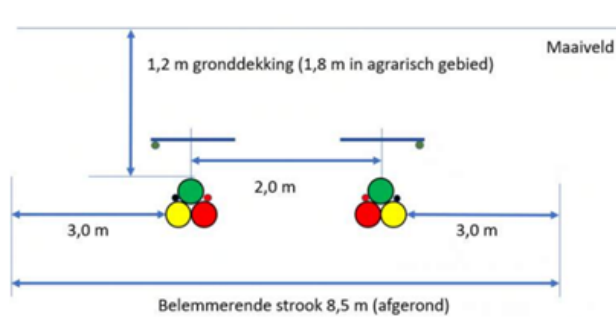
Zoals u kunt zien in onze analyse kunnen de Kosten worden verhaald op toekomstige ontwikkelingen. Verkabeling en vergroening,verbetering van het woongenot, betalen zichzelf terug. Dat is bekend uit jurisprudentie, makelaars in deze omgeving en deskundigen binnen en buiten het ambtelijk apparaat bevestigen dat.

Met vriendelijke groet,

Pieter Parmentier, Menno Beker & Nils Nijenhuis
Werkgroep : Deventer onderhoogspanning

Belemmerende strook en afstand 0,4uT grens bij verkabeling

- Belemmerende strook is 4,25 meter links en rechts uit hart van het tracé
- De 0,4uT zone is bij verkabeling uit het hart van het tracé gemeten 6 meter links en rechts.
- De 0,4uT zone is hier bepalend voor de afstand van percelen aangezien deze groter is dan de belemmerende strook. Een perceel mag dus beginnen vanaf 6 meter vanaf hart van het tracé

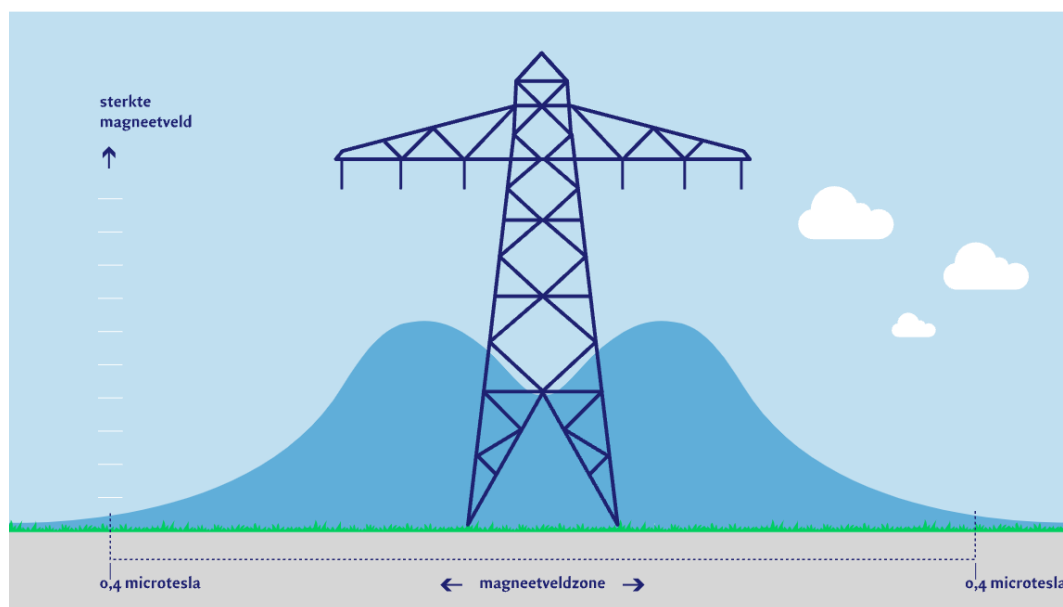

Figuur 1.8 | 0,4 microtesla zone rondom kabelverbinding langs Vijfhoek – Colmschate-West

Belemmerende strook en afstanden 0,4uT bij lijnen

- De belemmerende strook (**25 meter** uit hart van het tracé gemeten) mogen geen objecten geplaatst worden zonder goedkeuring van Netbeheerder Tennet.
- De 0,4uT strook (hierin mogen sinds 2005 geen **woningen, scholen, etc** meer gebouwd worden)
 - voor Deventer is deze **45 meter** uit hart van de lijn
 - voor Diepenveen is deze **75 meter** uit hart van de lijn

Met andere woorden levert dit voor **Diepenveen** $75\text{ m} - 6\text{ meter} = 69\text{ m}^2$ grond per strekkende meter (Links +rechts van het tracé waar eventueel wel een kavel op gerealiseerd kan worden!!!)

Belemmerende strook 25 meter links en rechts uit hart tracé

4.3.7 Hoogspanningslijnen

Op grond van het voorzorgbeginsel, heeft het ministerie van VROM met een brief d.d. 3 oktober 2005 gemeenten, provincies en netbeheerders geadviseerd om nieuwe situaties waarbij kinderen worden blootgesteld aan magneetveld hoger dan 0,4 microTesla (jaargemiddelde) zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, te vermijden.

In 2015 zijn de magneetvelden (0,4 microTesla contouren) in beeld gebracht, waarover door het rijk geadviseerd is geen nieuwe gevoelige functies binnen op te richten.

<https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&gm-x=150000&gm-y=455000&gm-z=3&gm-b=1544180834512,true,1;1553270717801,true,1>

Atlas Leefomgeving - Verken en ontdek je leefomgeving

Check je plek Verken en ontdek **Kaarten** Thema's Nieuws Zoeker

Home > Kaarten

Kaarten

Informatie op locatie

Klik op de kaart voor meer informatie op die locatie.

52.284110, 6.149657
207026, 477620

Bovengrondse hoogspanningslijnen met indicatieve magneetveldzone (1)

Resultaat 1

Lijncode	FE116
Lijnnaam	knooppunt Olst-Platvoet
Spanning	110 kV
Indicatieve zone	2 x 75 meter
Netbeheerder	TenneT
Contact	0800-8366388

Gekozen kaarten

Kaarten

- Alle kaarten aan/uit
- Bovengrondse hoogspanningslijnen met indicatieve magneetveldzone

Transparantie: 0%

Legenda:

- 380 kV
- 220 kV
- Combillijn
- 150 kV
- 110 kV
- 50 kV

[Uitleg bij kaart](#)

[Kaart verwijderen](#)

Informatie op locatie

Klik op de kaart voor meer informatie op die locatie.

52.252509, 6.199933
210496, 474141

Bovengrondse hoogspanningslijnen met indicatieve magneetveldzone (1)

Resultaat 1

Lijncode	FE137
Lijnnaam	Platvoet-Bergweide
Spanning	110 kV
Indicatieve zone	2 x 45 meter
Netbeheerder	TenneT
Contact	0800-8366388

Gekozen kaarten

Kaarten

- Alle kaarten aan/uit
- Bovengrondse hoogspanningslijnen met indicatieve magneetveldzone

Transparantie: 0%

Legenda:

- 380 kV
- 220 kV
- Combillijn
- 150 kV
- 110 kV
- 50 kV

[Uitleg bij kaart](#)

[Kaart verwijderen](#)

Leukemie (artikel Tweede kamer)

De elektromagnetische straling van hoogspanningslijnen veroorzaakt misschien 0.5 leukemiegeval bij kinderen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen per jaar. Wetenschappers hebben echter het verband tussen elektromagnetische straling en leukemie nog niet vast kunnen stellen. Toch heeft de Tweede Kamer er op aangedrongen om waar nodig hoogspanningslijnen onder de grond te plaatsen of bewoners in de buurt uit te koppen

Kavels Jasperskamp

Aan de Jasperskamp in het gebied Snippeling liggen nog twee te verkopen kavels. Door de gewijzigde inzichten t.a.v. veiligheid en gezondheid kunnen deze onder de hoogspanningsleidingen gelegen kavels niet meer verkocht worden. Noodzakelijke afwaardering € 390.000 ten laste van de reserve onroerende zaken. NAJAARRAPPORTAGE 2012

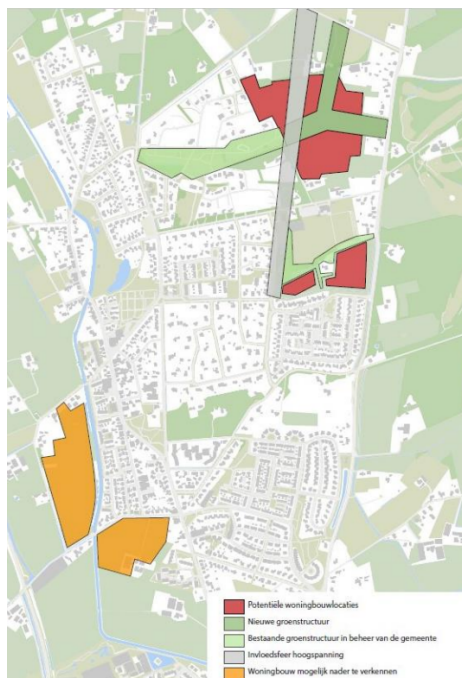
Routekaart Diepenveen uit 2021 geeft inzicht dat er mogelijk nog meer potentiële bouwlocaties zijn die nu deels belemmert worden door de aanwezige hoogspanningslijnen

<https://www.dorpspleindiepenveen.nl/wp-content/uploads/2021/07/Routekaart-dorpen-Diepenveen.pdf>

in 2019 is er een routekaart Diepenveen opgesteld waarin minimaal 3000m² gebruikt kan gaan worden als extra inkomsten. Er is daarnaast nog minimaal 2000 m² beschikbaar Wetermansweg

Routekaart_Diepenveen_WV_2021.pdf

Ligging 0,4 microtesla (μ T) contour

In het voorgaande plan Eikendal 2014 was de lijn gezet op 45 meter. Dit heeft dus een invloed gehad op het aantal uit te geven meters in het gebied. In de zone van 75 meter kunnen geen woningen gebouwd worden (Inclusief erf).

De bebouwingsgrens moet dan ook aangepast worden op de 75 meter uit hart lijn. Hiermee voldoen we aan de nieuwste meetgegevens en regels omtrent hoogspanningslijnen.

Aan de fractie van VVD
t.a.v. dhr. B.J. Donkers
Interne Post

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

0570 - 695181
direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

2021-227
kenmerk

uw referentie

9 november 2021
datum

M.C. Eggel
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte heer Donkers,

In uw brief van 28 oktober jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over de verkabeling van hoogspanning. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1:

Zijn de financiële mogelijkheden die door de werkgroep worden geschetst in de ogen van het college haalbaar? Dan gaat het om de verkoop van kavels aan de Jasperskamp en Eikendal en de verkoop van Snippergroen.

Antwoord:

Deze vraag krijgt per locatie een antwoord. Vooraf enkele opmerkingen die voor alle voorstellen van de werkgroep gelden:

- De werkgroep heeft verwachtingen aangegeven voor opbrengsten die ontstaan als gevolg van het verkabelen. In deze suggesties is echter geen rekening gehouden met de kosten die hiervoor gemaakt moeten worden. Welke kosten dat zijn, verschilt per locatie. Voorbeelden zijn kosten voor bouw- en woonrijp maken, planontwikkeling en begeleiding, R.O.-procedures, planschade, etc.
- De gemeente kan eventuele winsten alleen inzetten als de grond ook in eigendom is van de gemeente. Als de grond in eigendom is van derden kan de gemeente bij ontwikkeling wel kosten verhalen maar winsten afromen mag niet. Daardoor ontstaan er geen extra gemeentelijke middelen om het verkabelen te bekostigen.
- Per locatie moet beoordeeld worden of het verkabelen daadwerkelijk leidt tot meer uitgeefbare grond. Soms kan/wil de gemeente de grond niet verkopen omdat er bijvoorbeeld sprake is van een te behouden groenstructuur, natuur of recreatiefunctie van de gronden of waterberging. Nieuwe woningbouwlocaties vragen soms om meer openbare ruimte waardoor ook niet alle grond kan worden gekocht. In geval van nieuwe ontwikkellocaties worden bepaalde voorzieningen zoals groen en waterberging gecombineerd met de bestaande belemmerende strook bij bovengrondse lijnen. Het verkleinen van deze belemmerende strook leidt dus niet altijd tot meer uitgeefbare grond.

Jasperskamp

Deze kavels lijken makkelijk te verkopen zijn. De grond is bouwrijp en doordat de waarde in het verleden is afgewaardeerd, is de boekwaarde nihil. Van de twee braakliggende kavels heeft één een woonbestemming met bouwvlak. Het bestemmingsplan staat hier in theorie een vrijstaande of twee-onder-één kap woning toe. De kavel direct achter het kantoorgebouw aan de Hunneperweg heeft een groenbestemming. De te maken kosten betreffen plankosten en zijn beperkt voor wat betreft de kavel met woonbestemming. De door de werkgroep aangegeven m²-prijs is te optimistisch. Voor Eikendal Zuid of bijvoorbeeld Tuinen van Zandweerd wordt gerekend met een prijs van € 330 per m², exclusief BTW. Dit zijn de hoogste prijzen die de gemeente Deventer vraagt voor bouwrijpe grond.

Eikendal (huidige ontwikkeling)

Onderzocht moet worden of er daadwerkelijk kavels kunnen worden toegevoegd en of dit op grond van de gemeente zal zijn. Als beide vragen positief beantwoord worden, kan er mogelijk sprake zijn van winst op deze kavels. De omvang is vervolgens afhankelijk van de kosten die gemaakt moeten worden (bouwrijp maken, plankosten en mogelijk planschade). Een bestemmingsplanwijziging is noodzakelijk. Voor Eikendal zuid fase 2 gaat het om een smalle strook tussen de ontsluitingsweg en het naastgelegen woonperceel. De mogelijkheden voor extra woningen is hier beperkt.

Snippergroen

Het tracé van de hoogspanningsleidingen gaat over gronden van de gemeente en van particulieren/bewoners. Voor het project "Snippergroen" is een inventarisatie gemaakt van gronden in Diepenveen die verkocht kunnen worden. Op de uitgiftekaart is één locatie aangegeven die onder de huidige omstandigheden (met hoogspanningstracé) uitgiftebaar is. Op basis van de uitgiftekaarten en de huidige eigendomssituatie is de aanname van de werkgroep dat 20% van de 365 woningeigenaren snippergroen zal aankopen te hoog ingeschat en daarmee de verwachte inkomsten ook. Binnen de vrijwaringszone van ondergrondse kabels geeft deze zone gebruiksbeperkingen, waardoor verkoop niet mogelijk is of minder zal opbrengen. Het project "Snippergroen" zal vanaf volgend jaar worden herzien: er zal dan geen actieve verkoop meer plaatsvinden. Als de hoogspanningskabels ondergronds worden gebracht, is een nadere afweging nodig of de gronden dan een betekenis krijgen in de groenstructuur voor functies zoals klimaat, ecologie of recreatie. Verkoop van snippergroen is daarom niet gewenst.

Vraag 2:

In de Routekaart Diepenveen wordt gesproken over de kansen die ontstaan voor woningbouw bij verkabeling. Het college schat in dat er 25 tot 50 woningen kunnen worden gebouwd. Welke financiële opbrengsten verwacht het college bij het eventueel realiseren van woningbouw?

Antwoord:

Het mogelijk ondergronds brengen van de hoogspanningskabels is in de verkenningsfase van het traject Wonen & Voorzieningen meegenomen. Op basis van de routekaart voor Diepenveen wordt duidelijk dat, op basis van de geschetste alternatieve tracés, er door het verkabelen geen nieuwe woningbouwlocaties zullen ontstaan. De genoemde 25 tot 50 woningen komen voort uit de routekaart Wonen & Voorzieningen voor Diepenveen, maar hebben betrekking op een eerste globale inschatting van mogelijke toevoeging door invulling van (transformatie)locaties binnen de kern Diepenveen.

De financiële opbrengsten bij het realiseren van woningbouw zijn nu moeilijk in te schatten, omdat dit afhankelijk is van een groot aantal factoren. Één daarvan is de eigendomssituatie. Daarnaast zijn de opbrengsten afhankelijk van de kosten die gemaakt moeten worden (bouwrijp maken, plankosten en mogelijk planschade). Ook moeten er kosten gemaakt worden voor een bestemmingsplanwijziging.

Bij de uitwerking van het traject Wonen en Voorzieningen zal meer financieel inzicht ontstaan ten aanzien van de mogelijke woningbouwlocaties.

Vraag 3:

De werkgroep doet de aanname dat meer woningen kunnen worden gebouwd in de potentiële woningbouwlocaties als de hoogspanning wordt verkabeld. De invloedssfeer van het hoogspanningstracé is op dit moment 75 m aan elke zijde. Dit wordt bij verkabeling 6 meter aan elke zijde, gerekend van het hart van de twee kabels waardoor meer ruimte ontstaat voor woningbouw. Gaat het college mee in deze aanname?

Antwoord:

We gaan tot op bepaalde hoogte mee in die aanname. 75 m is de *indicatieve* zone volgens de Netkaart van het RIVM. De gemeente heeft de *specifieke* magneetveldzones in Deventer laten berekenen. Daaruit blijkt dat de magneetvelden iets minder breed zijn dan die van de netkaart. Los hiervan klopt de aanname dat door het verschil in magneetvelden en zakelijk recht zones tussen bovengrondse en ondergrondse leidingen ruimte voor andere functies kan worden gegenereerd. Maar niet uitsluitend voor woningbouw. Ook de bestaande groenstructuren hebben hun waarde voor de leefomgevingskwaliteit. Daarnaast zijn de elementen benoemd onder het antwoord op vraag 1 en 2 relevant om gronden als woningbouwkwavels te kunnen ontwikkelen.

Vraag 4:

Kan het college aangeven of er nog andere financiële kansen of mogelijkheden ontstaan door verkabeling?

Antwoord:

We hebben beoordeeld in hoeverre de WOZ waarde van woningen in de nabijheid van de hoogspanningslijnen en/of de OZB, opbrengsten zouden kunnen genereren door het verkabelen. Echter het financiële gewin zal marginaal zijn. Het zijn relatief weinig objecten waar de WOZ waarde wordt gecorrigeerd op de taxatiewaarde door de aanwezigheid van de bovengrondse hoogspanningslijnen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König